

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanítóknak egész évre 6 korona.
Telefonszám: 14.

Felelős szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora
50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Fogjunk munkához.

Székelyudvarhely, május 18.

Az a vérszel teljes korszak, mely hazánkat a lefolyt pár év alatt a szenvedés és nyomor minden fázisán keresztül vezette, — hála a magyarok Istenének, — mindnyájunk nagy örömeire megszűnt.

Bölcs államférfiaink, kikre mindig szeretettel, bizalommal tekintett a nemzet, megtalálták a válságos helyzetből kivezető utat és a parlamentárizmust, melyet Tisza István akart megmenteni, de tényleg a végveszélybe sodort, visszaállították a maga igazi fényébe úgy, hogy a magyar alkotmány sokkal jobban tűndökölt, mint valaha.

A nemzet ítelt másodsor is és igazságos, minden erőszakosságtól ment ítéletével megmutatta, fényesen bebizonyította, hogy azt kívánja, azt akarja, azt követeli, amiért legjobbaink már évtizedek óta küzdenek előítéletekkel szembeállva, sokszor támadásoknak és gáncsnak kitéve.

A nemzet ítélete fényes és lélekemelő. Azt mondja, hogy Magyarországon csak magyar nemzeti politikát lehet folytatni, o'y politikát, melyet nem felülről irányítanak, hanem amelynek gyökérszállai a nemzet közérzetéből táplálkoznak.

Ily politikát akart maga Deák Ferencz is, de utódai eltértek arról az utról, amelyet államférfiai bölcs belátásával kijelölt és folytattak magyarellenes politikát, mely Magyarországot folyton gyöngítette és Ausztria gyarmatává süllyesztette.

Ennek a politikának a napja, a magyar nép érettsége és józan belátása folytán immár végképpen leáldozott s hogy többé vissza ne térhessen, erre kell elsősorban minden igaz honfinak törekednie.

A nagy munkát, mint Apponyi Albert gróf mondotta, a 67-es alapon kell megkezdennünk, hogy azután annál sikeresebben folytathassuk a 48-as alapon.

Éppen azért a 67-iki törvényeket revideálni kell, ezeréves alkotmányunkat, mely annyi vést és vihart kiállott, körül kell bástyázni, sánczolni úgy, hogy arról a legkisebb támadásnak a nyila is visszapattanjon, mint hatalmas sziklavárról és sujtja le azt, aki az alkotmány szent temploma ellen elég merész prófán módon támadást intézni.

Ezért nem szabad az elvek bizánczi fala mögé zárkoznunk, hanem egyesülnünk kell mindnyájunknak egy szent szövetségbe, amint egyesültek nagynevű vezéreink, kiváló államférfiaink. Az ő példájukat kell követnünk, mert ők nem egyéni haszonért, nem kicsinyes érdekből, vagy hiúságból hozták meg a nagy áldozatot, hanem a haza szent ügyéért, a magyar nép aprajának, nagyjának boldogításáért.

Az a kis politikai szélcsend, mely most beállott, ne legyen a tétlenség ideje, hanem használjuk fel az erőgyűjtésre, szereljük és vertezzük fel magunkat a nagy munkára, feszítsük ki vitorláinkat, hogy ha jön a kedvező szél,

nyugodtan indulhassunk a fárasztó, de biztos eredménnyel, sikerrel kecsegtető nagy munkára.

Megkezdendő munkálkodásunkban vezéreljen a Kossuthok aczélezott tett ereje, a Deákok bölcs mérséklete s akkor be fog következni, amit a nagy Széchenyi látnoki szellemmel megjósolt, hogy Magyarország nem volt, hanem lesz. Adja isten, hogy úgy legyen.

Zeletaki Biró Lajos

Néhány szó gazdasági helyzetünkről.

Oroszhegy május 8.

(B. F.) Ha Udvarhelyvármegye gazdasági viszonyait közelebbről vizsgáljuk, azt tapasztaljuk, hogy mindenünk megvan, a mi népünk jólétéhez szükséges. Nevezetesen: férfaink erősek és munkások, asszonyaink szorgalmasok; a gazdáközönség birtokában levő szántóföldeken, a kellő trágyázás és munka mellett, minden növény, melyet a vidéken természetien szoktak, igen jól diszlik; rétjeinken gazdag rendeket ad az illatos kövér fű; kertjeinkben a gyümölcs édesre zsendül; erdők és legelők a szántóföldekhez viszonyítva, elég sok van, mert minden hold szántóföldre legkevesebb egy, sőt sok községben három hold erdő és legelő jut.

Daczára ezen körülménynek mégis azt látjuk, hogy népünk és különösen a gazda ember nem él olyan jólétben, a minőben ezen kedvező gazdasági viszonyai mellett élnie lehetne, sőt gazdaságilag rohamosan hanyatlak; mert nem aknázhathja ki azokat a kincseket, melyek földjeinkben rejlenek, s nem üzhet belterjes gazdálkodást az öröklések sorrendjén 20—50 □ ölekre forgácsolt apró széttagolt birtokain.

Napjainkban, midőn azt látjuk, hogy a különbözőféle adók, nemkülönben a napszamosok munkadíja és a cselédek bére évről-évre emelkedik; azonfelül a gazda és a háza népének igényei is fokozatosan nagyobbodnak: nem ajánlható eléggé gondolkodni a felett, vajjon mi utonmódon volna emelhető a jövedelem, hogy a minden oldalról szaporodó szükségletek ne csak kielégítést nyerjenek, hanem ezen felül a szorgalmas és takarékos gazda még abba a kellemes helyzetbe is kerüljön, hogy öreg napjait biztosíthassa s gyermekei részére vagyont is gyűjtessen.

Én mezőgazdasági fejlődésünknek legnagyobb akadályát, s gazdáink bajainak kétségkívül egyik legfőbb okát, a mező- és erdőgazdasági birtokaink rendezetlen viszonyainak tudom be.

*

A székely mezőgazdasági birtok az öröklések sorrendjén apró párczellákra forgácsoltot, s ennek is más a tényleges, és más a telekkönyvi birtokosa. Az egymástól távol eső apró párczellás földeken jövedelmes gazdaságot üzni a székely gazda a legnagyobb szorgalommal sem tud, s munkaidejének legnagyobb részét az ide oda járkálásban tölti el, s hogy fokozódó kiadásait fedezhesse, minden darab földjén szemet igyekszik termelni, s eközben a nagy üzemi költségek miatt földjének termő-ereje évről-évre csökken. Tagosított határu községeinkben a

helyett, hogy a birtokrendezés során a mezőgazdasági földjeink egy tagos elhelyezést nyertek volna, majdnem mindenütt a hármast határu dülös rendszert fogadtuk el; mert alkalmazkodni akartunk azon régi rossz szokásunkhoz, hogy földjeinkbe egyik évben őszi, a másik évben tavaszi vetésünk s a harmadik évben azt pihenő ugarnak hagyjuk.

Ugy a tagosítatlan, mint a dülös rendszerben tagosított határu községeinkben ma még lépten-nyomon találkozunk az ugarral. Ott, hol a birtokrendezés keresztülvive nem lett, a kisgazda szétforgácsolt birtokait a nagy üzemi költségek miatt megmivelní nem bírja, s így ugart hagyni kénytelen; de a dülös rendszerrel tagosított birtokainkon a jövedelmezőbb gazdálkodás meghonosítása érdekében az ugartartással hagyunk fel, s azon természetünk takarmányfélét; mert oly nagy kiterjedésű területeket pihentetni nem hasznos dolog akkor, a mikor mesterséges takarmány dolgában nem a legjobban állunk, s napról-napra fokozódó kiadásainkat fedezni nem tudjuk.

Ha megkérdezzük a földmivelő gazdát, hogy miért hagy ugart, azt feleli reá: nincs elég trágyája, legelőmarhája nem képes megélni ugarlegelő nélkül, végre hogy a földnek is szüksége van két évi termelés után a pihenésre. Voltaképpen pedig azért tart a gazda ugart, mert ő azt így tanulta és jónak tapasztalta. Jónak tapasztalta különösen azért, mivel őszi gabonája, melyből a legtöbb pénzt kapja, ugar után szokott a legjobban sikerülni, s mivel az ugaros gazdálkodás a legkényelmesebb gazdálkodási rendszer. Ugartartásnál ugyanis a gazda a tavaszi vetéstől az őszi vetésig elég idővel rendelkezik arra, hogy ugarát kétszer megszántsza s nyári trágyáját arra kihordja; vagyis az ugar munkája nincsen időhöz kötve, mint például a tavaszi és őszi vetés, a kukoricza és burgonya megművelése, a takarmány beszállítása, aratás stb., a mely munkákat a gazda a saját jól felfogott érdekében idejekorán megkezd, folytat és bevégez.

Ha az ugartartás felett gondolkozunk és számításokat teszünk, rájövünk arra, hogy az ugaros gazdálkodás nagyon keveset, ugyszólván semmit sem jövedelmez. Vegyük fel példa gyanánt, hogy az ugarnak hagyott szántóföld kat. holdja megér 400 koronát; ennek egy évi 4%-os kamata 16 korona, azonfelül összes adója szintén van körülbelül 4 korona. Összesen tehát a helyett, hogy jövedelmet kapnánk az ugarból, a jövő évi kat. holdankinti termést 20 koronával terheljük meg. Míg ellenben, ha az ugar területét szálas takarmány termesztésre foglaljuk le, úgy a jelenleginél több marhát tarthatunk, több és jobb trágyát is nyerünk. A több trágya következtében csak úgy sikerülnek az őszi gabonák, mint ugar után s állattartásunk a mostaninál sokkal nagyobb jövedelmet nyújtana, főképp ha tejelő teheneiket vennék fel állattartásunkba oly célból, hogy azoknak tejtét és tejtermékeit, turó, vaj és tejfel alakjában szövetkezés útján értékesítsenek.

Ezen haszonhajtóbb gazdálkodás lehetővé tétele, a gazdasági viszonyaink fejlesztése és az intenzívebb munka létesíthetése végett oldjuk meg a tagosítás kérdését úgy, hogy annak multhatlanul szükséges keresztül vitele kevés költséggel járjon s jólétet támasszon.

Cikkem elején a székelység rohamos hanyatlásának okául, az erdőbirtokok rendezetlen viszonyait is felhoztam.

Az 1879. évi XXXI. és az 1898. évi XIX. t.-cikk végrehajtásával a legelők megfogytak s az erdők üzertervszerű kezelése folytán azokban az eddig gyakorolt korlátlan legeltetés megszűnt.

Nem czélom s korántsem akarom az erdőtvények országos érdekű és czélszerű intézkedéseit kétségbe vonni s ezen törvény végrehajtóit hibával vá-

dolni; de be kell lássuk azt s már magából a viszonyokból is következik az, hogy az mindenütt nem hajtható végre kifogástalanul és az egyes helyi viszonyoknak megfelelően.

A hiba, mely a főképp marhatenyésztésből élő székelység boldogulhatását ide vonatkozólag nagy mértékben akadályozza, már a törvény végrehajtásának kezdetén, az erdők nyilvántartási törzskönyvnek összeállításával csuszott be. A törzskönyvi adatokat a kataszter szolgáltatta. A kataszter annak idején erdőnek vett fel minden olyan területet, hol egy pár fa állott. Azon terület, — mi a kataszter nyilvántartásában erdőnek volt felvéve, — vétetett fel az erdők-nyilvántartási törzskönyvébe is és ez szolgált alapul a rendszeres gazdasági üzemtervek elkészítésénél.

Mint minden törvénynek, úgy az erdőtvénynek sem lehet más intenciója, mint a magánérdeknek elősegítése a közérdek megsértése nélkül. A sok kívánalmakkal előállott jelenben a közös birtokosoktól nem lehet követelni azt, hogy ezen hibás erdő-törzskönyvelés miatt, erdőt neveljenek és tartsanak fent ott, a hol azt sem az ők érdekük, sem a közérdek nem kívánja. Gazdasági viszonyainkat új alapra kell helyezzük, új rendszert és más kezelést kell beállítsunk; mert népességünk szaporodása, a közterhek folytonos emelkedése és a fokozatosan nagyobbodó igényeink azt követelik tőlünk, hogy a nagyobb kiterjedésű s kat. holdankint évente egy korona jövedelmet sem hajtó erdőségeink talajának termő erejét okszerűbben kihasználjuk s az erdők törzskönyvezésénél elkövetett s megélhetésünkre annyira káros befolyású hibákat rektifikáljuk.

Tisztában vagyunk azzal, hogy az erdőnek nemzetünk háztartásában, az elkopárosodás, földcsuszamlás, vizmosás s a vadpatakok képződésében, továbbá a természet háztartásában minő fontos szerep jut s jól tudjuk, hogy az a vidék klimájára, a csapadék mennyiségére, a források vízbőségére, a szelek hatásának fékezésére, a zivatarok és jégfelhők képzésére, a korai és késői fagyok jelentkezésére, stb., mily jótékony befolyást gyakorol: épen azért a közigazgatási szempontból szükséges erdőt feláldozni nem akarjuk, hanem a megélhetésünkhöz nélkülözhetetlen legelő, kaszáló, rét és szántó területeket kell biztosítsuk s minden területet a neki egyedül megfelelő jövedelmezőbb gazdasági ágban óhajtjuk kihasználni.

Dobó Zoltánné hangversenye.

Valamely tökéletes, szép műalkotásról nagyon könnyű, de egyúttal nagyon nehéz véleményt mondani. Könnyű, mert egyszerűen azt mondjuk róla, hogy igen szép, minden tekintetben megfelel a művészi követelményeknek. Igen ám, de nem elégséges a pusztán kijelentés, indoklásra is van szükség s ez a feladat nehéz része.

Igy vagyok én a Dobóné hangversenyével. Érzem, hogy azon az estén minden szép volt, minden jó volt, minden tökéletes volt. Lelkemben ott zsong még az akkordoknak tiszta visszhangja; még hallom a pianók halk zefirjét, hallom a fortissimók tomboló viharát és látom a szereplő művészeket kigyult, a zene-számok átértésztől majdnem tulvilági fényben ragyogó arcát... hallok, látok mindent, de nem tudom leírni. Mint a gyermek, mint aki valami igen sikerült köszöntővel akarja meglepni szüleit névünnepe alkalmából, de a végső percben csak omló könnyekkel és ölelő csókjaival tudja kifejezni szeretetét: úgy én sem vagyok képes a művészi élvezet nagy sokaságának sulya alatt mást mondani, mint hogy ilyen még nem volt városunkban.

Ilyen hangverseny még nem volt nálunk, mondta a jelenlévő kevés számú, de lelkes, műértő közönség minden tagja. De hát uramfia, csak annyi műértő közönség van a városban? Hisz mikor valami látványosság, vagy más, nagyhangu frázisokkal reklámozott hókusz-pokusz megnézéséről van szó, úgy tolong a közönség, hogy a pénztáros alig győzi a jegyeket adni. Mikor egy-egy felkapott nevé, a nagyobb színpadokról régen letűnt örökifjú primadonna kerül hozzánk, avagy, mikor holmi átváltozó művészek, vándor-Fregolik mutogatják primitív tudásukat, akkor alig kapni már este helyet a színházban... De nem folytatom, hanem csak annyit jegyzek meg, hogy mindenki, aki a hangversenyen nem jelenhetett meg, nagy műélvezettől fosztotta meg magát.

*

A hangverseny este kevés fél kilenc óra után kezdődött és fél tizenkét órakor végződött. A műsor első számát Dobó Zoltánné töltötte be, aki a zongorán előadta Beethoven: „Sonata” Op. 53. I. tételét. Már, amikor a podumra lépett, hogy a darabot eljátsza, zúgó tapsvihár fogadta, mikor pedig játékát bevégezte, a hallgatóság szünni nem akaró tetszésnyilvánítással honorálta művészi előadásáért. Dobónét mindig sokra becsültem, de azon az estén

Gazdasági fejlődésünk ezen akadályainak elhárítását, az előbbi okokból származó panaszos ügyeink méltányos elintézését tegye magáévá a székelyföldi kirendeltség s a közigazgatási hatóság és a vármegye Gazdasági egyesületével karöltve, nyerve meg a magyar erdő és mezőgazdaság fellendítése körül hervadhatlan érdemeket szerzett jelenlegi kormányfő jóváhagyását a következőkre nézve:

1. helyi bizottságok útján, — melynek tagjai a helyi és egyéb viszonyokkal ismerős mezőgazdák, erdészek és kulturmérnökök legyenek, — állapításuk meg minden községre nézve, hogy a közbirtokosságok telekkönyvileg bekebelezett és így kizárólagos magántulajdon képező nagy kiterjedésű erdőterületeiből, mely részek állanak feltétlen és véderdő talajon s mely területek hasznosíthatók állandóan a tetemesen nagyobb jövedelmet nyújtó legelő, kaszáló, rét és szántó műveléssel.

2. A másnemű gazdasági művelésre állandóan nem alkalmas, feltétlen és véderdő-talajnak minősített területekhez minden belbirtokos birtoka arányában járuljon hozzá s ez mint osztatlan állapotban hagyandó közös erdőbirtok, közös telekjegyzőkönyv felfektetésével, kezeltesék az 1879. évi XXXI. és az 1898. évi XIX. t. cikkek rendelkezései szerint úgy, hogy ezen erdők okszerű fenntartása, jövedelmezőségének a kellő állandósággal való fokozása s biztosítása eléressék s az erdőbirtokosok szeretete a törvény üdvös intézkedései és annak végrehajtói iránt felkeltessek.

3. A külbirtokosok illetményei, — tekintet nélkül arány-joguk nagyságára — a községtől legtávolabbi eső és a közbirtokossági közgyűlés által meghatározott helyen szakittassék ki egy tagban, hogy a közös kezelésben eddig felmerült visszásságoknak eleje vétessék.

4. A 2. és 3. pontok értelmében elkülönített területeken kívül talált legelő, rét, kaszáló és szántó művelésre állandóan alkalmasnak minősített terület a jövedelmezőbb gazdálkodás meghonosítása érdekében, közigazgatási uton vétessék birtok-rondezés alá a következő feltételek figyelembe vétele mellett:

a) ott a hol osztatlan közös legelő van s ez a község állattenyésztésére elegendő nagynak bizonyult, az tartassék fenn s azon a tulajdonosok a legeltetést a közös telekjegyzőkönyvben felfektetett arányrész szerint gyakorolják továbbra is. Az ezen felül mu-

tatózó terület, ha az gazdasági szempontból nem hátrányos, jog-aránylag osztassék fel;

b) ott, a hol közlegelő nincs vagy kevés van, alakítsunk, vagy a meglévőt nagyobbítsuk úgy, hogy a külön gazdasági használatra alkalmas kiterjedésű, pl. 50 k. hold területtel bíró arány-jogos birtokosokat elégtessük ki s az azon alóli részeseket hagyjuk közös használatra közlegelőül s kezeljük az 1894. évi XII. t.-cz. rendelkezései szerint.

Itt különösen hangsúlyozni óhajtom, hogy a legelő-erdő alakot csak az esetben alkalmazzuk, hol talajunk szárazadásának megakadályozása céljából szükséges. Egyébként minden legelő legyen lehetőleg fáttalan gyeplegelő.

Ezekben óhajtottam csekély tehetségemhez képest, de a legjobb akarattal gazdasági helyzetünk javíthatásának módozatairól egyéni nézetemet nyilvánosságra adni. Hogy azonban az én igaz szívemből óhajtott cél eléressék, kívánatos, hogy minden érdekelt tényező foglalkozzék tüzetesen ezen ügygyel s járuljon a közvélemény kialakulásához, melynek az állami tevékenységet a székelység boldogulhatása érdekében ezen nagy kérdés elkerülhetlenül szükséges helyes megoldásánál irányítani kell.

Politikai jegyzetek.

Székelyudvarhely, május 18.

Nagy feltűnést keltett politikai körökben egy bécsi ujság cikke, a melyet abból az alkalomból közöl, hogy Wekerle Sándor a király és a nemzet között bekövetkezett egyetértés megszilárdításáról tett kijelentést.

A külföld valami nagy csodálattal van Magyarország irányában, a mióta a nemzet ült a kormányzás élére. Meglepők a változott viszonyok felett a külföld előkelő lapjainak véleményei, a melyekről itt adunk szemelvényt; „Országszerte, de bizonyára az egész Monarchiában, sőt az egész külföldön élénk figyelmet keltenek a Wekerle kabinet feje és annak több tagja részéről az utóbbi napokban tett ama kijelenté-

valósággal csodáltam. Három órán keresztül, majdnem megszakítás nélkül, öt számban szerepelni és mind az öt számban tökéletes, kifogástalan, művészi dolgot nyújtani, nehéz dolog, tiszteletreméltó dolog. Ha csak egyszerű melodráma zongora kíséretéről van szó, avagy valamely rövid és könnyű solójátékról, akkor is dicsérőleg említjük a szereplőt játékáért, mit mondjak én már most Dobónénak, ki minden számban a testnek és léleknek egyformán rendkívül nehéz munkát adó darabokat játszott végig. Aki ismeri Mendelssohnt, az tudja, hogy az ő trio jaiban a zongora nem kísérel hangszere, hanem ép oly szereplő tényező, mint a trio mas két tagja: a hegedű és gordonka. Még a laikus is észrevehette, hogy Dobóné teljesen otthonos a zongora mellett, a műértő pedig azt konstatalhatta, hogy a zene-klasszikusokat nemcsak tökéletesen megérti, hanem bele tud hatolni szerzeményeik legelrejtettebb titkaiba is és azt a nagy, fenséges gondolatot, azt a mélyeséget, ihletett érzést igazi helyes felfogással, hajszálnyi pontossággal interpretálni is tudja. Játékában nemcsak technikai tudását élvezhetjük, hanem megértettük és megismertük a világhírű szerzők egész lelki világát. Technikát a zongorán mindenki elsajátíthat, aki fáradozatlan buzgalommal gyakorolja magát; de a zongorán az érzést csak az tudja hathatósan kifejezni, akiben művészi tehetség lakozik. Dobónéban mind a kettő egyesülve jelent meg, ami nehéz és ritkán előforduló jelenség.

A második számot Mendelssohn C. és D. moll triójának három tétele képezte. Dobóné zongorajátéka mellett előadta dr. Damokos Andor hegedűn és Meák Gyula gordonkán. Damokos Andor hegedűjátéka, — mint minden igazi művésznél — folytonosan tökéletesedik, finomul és szépül. Sokszor volt már alkalmunk őt hallgatni, de ilyen szép dolgot még nem produkált. Játzott ő már ötvenszer nagyobb közönség előtt, mint ezen hangversenyen, de játéka, bár mindig művészi fokon állott, sohasem volt ennyire felemelő, ennyire elragadó, mint most. Lehet, hogy ez csak az én elfogult nézetem, de én őszinte lélekkel mondhatom, hogy most az egyszer bemutatva mindazt, ami csak a tudásában eddig meg volt és aminek eddig hangot adni talán nem akart. Szüksége volt egy kizárólagos művészi hangversenyre, hogy az a sok éven át ápolt, gondozott művészet legszebb virágait megmutassa. Az igazi, szép gyémánt, a többi gyémánt között nem veszi el fényét, hanem még szebben, intenzívebben ragyog. Meák Gyulát, a szegedi vendéget most hallottam először,

de vannak városunkban egyesek, akik már hallották játszani más városok fényes koncertjein. A gordonka nagyon szép hangszere, de nagyon nehéz rajta művészi játszani. Ezért van oly kevés gordonka-művésznél. A Meák játéka teljesen odasimult a Damokos alispán hegedűjátékához. Oly finom, oly precíz volt az összjáték, mintha Isten tudja mióta gyakorolták volna magukat együtt. A második tétel, az andante, oly lágy volt, a pianissimók oly lehetőszerűek, kristálytiszták, hogy a közönség lélekzetét visszafogtva hallgatta végig és a befejezéskor egy pillanatig nem is tudott elragadtatásban tetszésének kifejezést adni. Itt érvényesült igazán az a mondat, hogy a művészek mind jó ismerősök egymással, akár látták valaha egymást, akár nem. Meák Gyula különben a műsor végén megmutatta, hogy a zongorát is ép oly művészi rutinnal kezeli, mint a gordonkát. Népdalokat játszott a saját átiratában. Én így képzelem magamnak a klassziku; népdalokat, mint ahogyan ő eljátszotta. Nincs bennük semmi cikornyos, hanem egyszerűek, szépek, szívhez szólók, mint a magyar ember beszéde, költészete.

A helyszűke miatt a harmadik számmal, a Mendelssohn E moll versenyével, melyet Damokos Andor adott elő Dobóné zongora-kisérete mellett, nem foglalkozhatom részletesebben, csak annyit jegyzek meg, hogy a fentebb mondott véleményem itt is teljes mértékben érvényesült.

A negyedik szám volt a Rubinstein E moll zongora-versenye, melyet dr. Horváth Károlyné és Dobóné adott elő. Horváth Károlyné urnó játékát most élvezhetjük először nyilvánosan, bár sokan tudtuk, hogy kiváló tudása van ezen a téren. A Rubinstein nehéz technikájú szerzeményét bámulatos könnyedséggel és sok gyakorlatra valló tudással játszotta el. Miért nem hallottuk eddig is? Mert bizonyára ő is várta azt az időt, mikor városunkban művészi hangverseny lesz, melynek keretében ő is beleillesztheti azt a zenei képességet, melyet éveken keresztül otthonában gondozott és fejlesztett. Reméljük, hogy ez nem volt első és utolsó fellépte, hanem még alkalmunk fog nyílani őt szóló számban is hallanunk. Mindenesetre kívánatos, hogy művészetéből, melyből csak néhányan részesültek eddig, ezental többen is részesüljünk.

A műsor utolsó számát a Liszt XV. Rhapsodiája (Rákóczy-induló) képezte. Dobóné úgy játszotta el a nehéz darabot, mintha előtte semmi munkája sem lett volna. Friss, tünde, szép volt minden részlete.

A közönség lelkesen ünnepelte a szereplő művészeket.

Gerárth.

sek, melyek a politikai helyzet kialakulásának örvendetes gyümölcseként a király és nemzet között való egyetértés megszilárdulását hangsúlyozzák.

Ha már az országos szükségletek és a kormányzat anyagi életfeltételének, valamint a véderő szilárdságának és szervezeti folytonosságának biztosítása ugyyszólván a gazdasági és állami megújulás jelentőségével bir és Magyarország prestigéjét és az utóbbi bonyodalmak alatt erősen megcsappant politikai súlyát rövid időn helyre fogja állítani, még ezen vívmányokat is túlhaladja talán fontosság dolgában az az észlelet, hogy minden politikai nyilatkozatban felszendül a hagyományos magyar királyszeretnek és királyhűségnek hagyományos fogadalma.

Az adott helyzetben jelentős eseményszámba megyen Apponyi Albert grófnak a jászberényi küldöttséghez intézett beszéde, a melyben a függetlenségi párt egész erejét a királyhűség jellegéjé alatt ajánlotta fel a magyarállam javát célzó harmónikus munkához és hangoztatta a király iránt való fokozott köteletségérzet tudatát.

Ezen nyilatkozat jelentőségét, ha lehet, még növelte Wekerle Sándor miniszterelnöknek ugyanazon alkalommal tett kijelentése, mely a kibontakozás legbecsebb eredményét, a király és a nemzet között való teljes egyetértés biztosítását helyezte kilátásba.

Természetes, hogy ezek a dinasztikus akkordok országszerte a legélelnebb visszhangot keltették.

*

Ez az esztendő a nemzeti akarat diadalának az esztendeje. Az egyesült ellenzék győzelme azonban önmagában véve még nem teljes, nem tökéletes: a diadal ma nem több, mint a legyőzött fél veresége.

Az igazi, a teljes győzelem majd csak az lesz, ha az egyesült ellenzék diadalát ki is tudja aknázni, ha az új ország parlamentje ebben az országban csakugyan új korszakot teremt.

Azok a közjogi viták és viszályok, melyek a 67 és 48 körül eddig folytak, meddők voltak és meddők maradnak a jövőben is. Éppen azért az új parlamentnek közjogi vitákat most már mellőzni kell s helyükbe egy olyan egészséges akciózt kell léptetnie, a mely friss vérkeringést támasszon Magyarországnak anyagi és erkölcsi életében egyaránt. Első lépés persze az általános, titkos választói jog megcsinálása. De az csak az első lépés.

A kivándorlási anyag jelentős részét teszi nálunk a vergődő iparos-osztály is kisiparunk ugyyszólván végkép tönkrement, ennek megmentése tehát az államnak egyik elsőrendű kötelessége. Gyáriparunk jóformán még csak gyermekkorát éli s ha Magyarország gyáripara nem tud produkálni egy patkószőveget, egyetlen darab gyűszűt, ugyan mikép volna képes eltartani a dolgozni akaró munkások százazreit?

Gazdasági téren tehát látjuk, sok a teendő, de ép oly sok a cselekedni való a szociális és kulturális tekintetben is. Szociális téren is iudékedni kell például a teljesen elhanyagolt közegészségügy hathatós javítása iránt. Lehetővé kell tenni, hogy a szegény ember is megtalálhassa az életben mindazt, a mi az élethez szükséges.

A népnevelés terén be kell vonni a kultúra sánczai közé az analfabétáknak még mindig nagy tömegét. Nemzetiség pontokkal sűrűn tarkázott térképünkön pedig igaz, izmos nemzeti kulturát teremtenünk, legfőbb nemzeti érdek és kötelesség.

Kultúra és főképp nemzetkultúra; egészséges alapra fektetett szociális, valamint nagyarányú ipari és általában gazdasági reformakció, demokratikus birtokpolitika: ime az az a hatalmas perspektíva, a mely a parlamenti palota új birlalóinak szemé elé kell, hogy táruljon. És tárulni is fog, ha azt akarják, hogy a mostani várva-várt új korszaknak parlamentje a nemzet boldogulásának, a nép jólétének, a szebb, a virágzóbb jövő elő bizva tekintő új Magyarországnak parlamentje legyen.

*

Az országgyűlés ünnepi megnyitására fényes udvari kísérettel magyar székes fővárosába érkezik a király. József főherczeg temetése óta a

felsőleges úr nem volt Budapesten. Akkor sem töltött itt 24 órát, megjelent a temetési szertartáson, s végeztével azonnal elutazott.

Most jön, most itt lesz Ferencz József. A bécsi burgban már készülnek is az utazásra, mert a főudvarmesteri hivatal már megkapta a parancsot. Eleinte azt tervezték, hogy az uralkodó három hétig marad a budai várban, a hol ezidő alatt csillogó udvari ünnepélyek zajlanak le majd. De elmarad minden, elmaradnak az udvari ebédek is alkalmasabb időre. A király tudvalevően az országgyűlés ünnepies megnyitására érkezik Budapestre, még pedig az eddigi diszpozíciók szerint május 20-án délután négy órakor. Az udvari vonat érkezésénél a főváros és a rendőrség képviselőjén kívül jelen lesz Wekerle Sándor miniszterelnökkel élén az egész magyar kormány. Szó volt arról is, hogy Budapest népe nagy ünnepekben részesítse a királyt, ez azonban elmarad, kivilágítás sem lesz, csupán a házakat fogják fellobogozni.

Első ülését május 21-én délelőtt tartja a képviselőház, a mikor megválasztják a korelnököt és a korjegyzőket. Miután Madarász József, a Ház legöregebb tagja korelnökségre nem vállalkozék, Szappanos István lesz a korelnök.

Negyven éves főgondnok.

Székelyudvarhely, május 19.

Kassay-Farkas Ignác Székelyudvarhely város érdemekben gazdag polgára ma ünnepi családi körben a székelyudvarhelyi ev. ref. egyházban 40 éve megválasztott főgondnoki jubileumát.

Kassay F. Ignác már kora ifjúságában fényes jeleit adta a köz iránti nemes érdeklődésének ama kiváló tulajdonai által, melyek a kötelesegteljesítés szívósságában, s a minden téren magát érvényesíteni tudó nemes önbecsérszertében nyilvánultak. Ott kezdte életét ő is, hogy mint ifjú fegyvert ragadott, hogy szolgáljon édes hazának szabadságának és függetlenségének. És midőn a kard ketté törött, sok szenvedés, fogság, bujdosás után csak oda borult az édes anya keblére: a hazának ajánlotta föl legjobb tehetségeit, s szolgálja azt ma is hiven, példásan, lankadatlan buzgósággal.

Kassay Farkas Ignác régi nemes családból 1827 szept. 22-én született Székelyudvarhelyen. Tanulását a székelyudvarhelyi ref. kollegiumban kezdte s a gimnáziumi tantárgyakat is szép sikerrel szintén itt végezte. Hivatást a jogi pálya iránt érezvén, jogi tanulmányait a marosvásárhelyi királyi táblánál folytatta, hol az állam vizsgát letétén, ügyvédi szigorlatot állott ki s ennek nyomán jeles oklevelet nyert. Ez időben érte azon kitüntetés, hogy az erdélyi ifjúság jegyzőjének és az ifjúsági kör elnökének választotta meg.

Az 1848-iki alakulás e minőségben érte Kolozsvárt, midőn az ide összehívott országgyűlés egyik követé Teleki László a fiatal ügyvédet titkárul választotta s e helyzetében bő alkalom nyílt Erdély kiváló férfainak ajkairól hallani a haza sorsáról. Az országgyűlés bezárása után a Kolozsvárt alakult honvédelmi bizottság nemzetőr hadnagynak nevezte ki s ezen minőségben szülővárosába visszatérve a nemzetőrség szervezésében kiváló részt vett, s miután szolgabírónak kineveztetett, járásából egy század besoroztatott, ezzel magát is besoroztatta mint közhonvéd, de alig hogy az esküt letette az erdélyi honvédelmi bizottság előbbi kinevezése nyomán Bem altábornagy Segesvár piacán honvéd hadnagynak nevezte ki. És ez időtől fogva lángoló hazafiságtól indítatva számtalan csatában részt vett egész a dicső, de gyászos leveretésig. Mint főhadnagy ott volt a hazafüti fájdalom legdicsőbb nyilvánulásakor, midőn Kossuth s a magyar kormány Orsova felé való menekülését fedezte a maroknyi s csak meghalni tudó honvédzászlóalj. Ezután következett az, mi annyira nehezült: a várfogság nyomasztó állapota, majd innen kiszabadulván, az osztrákok szavai szerint: „halni hazabocsátottat.” De az üldözés bár ekkor se szűnt meg, a testben megtört, de lélekben erős ifju csüggedni nem tudott. Érezte hogy ugy nemzetének mint neki, jövőjük van; ez önbizalom arra vezette, hogy dolgozzék, munkálkodjék csendes körben ugy, mely meghozza gyümölcseit. 1852. decz. 27-én Somogyi József főherczeg alispán leányát Karolinát nőül véden valóban védangyala lett. Egész 1861-ig gazdasággal foglalkozott, s más jogi szakirodalomhoz tartozó munkák tanulmányozásával foglalta el magát. 1862-ben a változó viszonyoknak megfelelőleg, az osztrák törvényekből és rendtartásokból ügyvédi és bírói vizsgát tette le és két ügyvédi oklevél nyomán az erdélyi cancellária Székelyudvarhely székhelylyel országos ügyvédnek nevezte ki. Felsőherczegye pedig törvényszéki bírójának. E kinevezés, illetve választás közül az előbbit fogadta el s előkellő ügyvédi irodát nyitott s nemsokára a legkeresettebb ügyvédek egyike lett.

E munkálkodása közben érte ama megtiszteltetés, hogy szülővárosa polgárai egyhangulag az

1865-ik évi erdélyi országgyűlésre követnek választották. Mint követ csakhamar előnyösen ismert tagja lett a társasköröknek, s alig történt nevezetesebb mozzanat, melyekben tevékeny részt ne vett volna. 1867-ben miután az erdélyi követek a budapesti országgyűlésre lettek meghíva, bár felajánlva volt a képviselőség, azt el nem fogadta, hanem visszatért ismét jövedelmes ügyvédi irodájába, amikor Udvarhely város ügyvédjének és törvényszéki főügyészének lett megválasztva.

Sok oldalú elfoglaltatása a közélet minden irányában kifejtett tevékenysége közepette sem feledkezett meg szeretett egyházáról. Szíve melegen dobogott egyháza jólétéért s örömet lobogtatta annak oltárán életének világát. Erdeme elismerésül a székelyudvarhelyi ref. egyházköztség egyhangulag főgondnokának választotta 1866 évi május 21-én, ezelőtt 40 évvel, épen akkor, midőn az ő erélyes vezérletére legnagyobb szükség volt. Bölcs és tapintatos eljárása által az egyházköztség ügyeit ismét békés irányba terelte, s áldozatkész buzgalmának köszönhető, hogy a fejedelmi egyház az egyenetlenség hullámveréseitől megmentetett.

1872—1878-ig ismét országgyűlési képviselőséggel tiszteltetett meg, melynek lejárásával 1882-ben szülővárosa polgárai megtisztelték, mi ránézve is legmegtisztelőbb lett, megválasztották Székelyudvarhely város polgármesterének, s e hivatalát a város és polgártársai javára, közszeretettel 16 évig viselte.

Lehetetlen egy ily munkás élet valamennyi szálait, melyek párhuzamosan egymás mellett haladnak, egy csomóba összefoglalni. A köz- és társadalmi téren is minden irányban kiterjeszkedő, minden iránt érdeklődő s mindenütt a munkában résztvevő szereplését csak hézagosan említhetjük fel. Legyen azonban itt pótlólag felemlítve, hogy mint a „Mária Valéria” gyermekkert-bizottság, az áll. felsőleányiskolák elnöke; eme közmívelődési tényezőket atyai gondozása alatt tartja, s lehető legnagyobb buzgalmat fejt ki azok felvirágoztatására. A városban alakult önkéntes tűzoltó-egylet, mely életét nagymértékben az ő áldozatkész buzgalmának köszönheti, egyhangulag tiszteletbeli főparancsnokává választotta. Nem csekély elismerésben részesült az országos honvédelmi egylet nagy gyűlésének ama határozata által, hogy a betegsegélyző és temetkezési-egylet disztagiává választotta meg. Előbb id. Daniel Gábor, később gr. Haller János főispánok által, vármegyei tiszteletbeli főügyésznek lett kinevezve.

Azzal a hő óhajttal fejezzük be jelen sorainkat, hogy bárcsak sokan volnának a hazában olyanok, kik saját hatáskörükben olyan üdvös tevékenységet fejtenének ki, mint kifejtett az ő körében Kassay Farkas Ignác. (—)

UJDONSAGOK.

Székelyudvarhely, május 20.

Viseljünk-e tulipánjelvényt — és miért?

Igen, mert — habár a jelvény csak külsőleg és mint ilyen feltétlenül nem szükséges, mégis már csak az együvértartozás külső kifejezéséért se fölösleges; az egyenlőségnek, a közös gondolatnak, érzésnek és akaratnak pedig elengedhetetlen simboluma.

Azonban tudom, mert látom, hogy még se viseljük mindnyájan és sokáig. Nem, mert szeszélyesek, divatúszók voltunk, vagyunk és maradunk; férfiak, nők egyaránt szeretjük a változatosságot; hamar ráununk mindenre, ami a miénk, ami honi, ami nem idegen és nem, mert nincs kitartó erőnk és könnyen elernyedünk; a magyar lelkesedés gyorsan ellobog! — Nem új dolog, régi igazság ez. Boldog volnék, ha jóslatom nem válnék valóra, ha idő és a tények csattanósan megczáfolnának.

Mit tartunk a tulipánkert-mozgalomról?

Azt, hogy gyorsan ellobog és aztán oda lesz, mint a szalmatűz, vagy mint a tengerbe dobott kő és annak hullámgyűrűje.

Igen, mert két öreg hibánk van: túlzott nagylelkűség és a hiúság.

Nagylelkűségünk miatt lemondunk minden ki-nálkozó előnyről; röstellünk sovínisták lenni, nehogy önésszel vádoljanak és igaz a közmondás, amely szerint a magyar ember, „hogyha vele banni tudnak, az ingét is odaadja.”

Ez egyik atkunk és a másik: a hiúság.

Hiúságunk miatt minduntalan valóra válik rajtunk a róka és holló meseje, mert az eléggé kitanult, ravasz osztrák róka-koma egyetlen hiszelkedő szavára fölülünk és szájuinkból is kiejtjük, sőt önként kibocsájtjuk az izletes falatot.

A tulipánkert mozgalomtól csak akkor lehetne maradandó sikert remélni, ha már egyszer talpra állva, amugy Isten igazában megemberelnők magunkat; az utánunk jövő új nemzedéket pedig mintegy bele nevelnők ne csak abba a tudatba, hogy „Itt él-ned, halnod kell; hanem abba is, hogy a haza javát,

előmenetelét, boldogulását szívén hordozza; a házához ragaszkodják, azt és csak azt szeresse.

Tehát csakis a család, az iskola és az élet együtt működése és kitartása szülhetne óriási sikert! Ám! mi nem nagyon bizunk a jövőben, mert ugylát-szik, hogy itt, nálunk is a tulipánkert üresen, terméketlenül, meddőn marad. Valljon halvaszületett-e a leányzó, avagy csak alszik és némán, mozdulatlanul pihen, mintha holt pontra jutott volna? Valljon lesz-e ébredés és mikor? Várjuk a tetteiben megnyilatkozó feleletet!

(—d)

Mikes János gróf plebános megérkezése.

Mikes János gróf székelyudvarhelyi főesperes-plebános tegnap, szombaton a délutáni vonattal érkezett városunkba. Erre az alkalomra a róm. kath. egyházközség a „Jézus-kutjánál“ diszkaput állított fel és a templomot, valamint a templomig vezető lépcsőházat zöld galyakkal díszítette fel.

Városunkból Dr. Damokos Andor alispán, Soó Gáspár igazgató, Embery Árpád tanár és még többen Segesvárig utaztak a plebános elé, ahol Damokos alispán a gróft a vármegye nevében szívélyesen, szép beszédben üdvözölte, melyet a gróf megköszönt.

A székelyudvarhelyi vasuti állomáson Gotthárd János polgármester üdvözölte a főesperest a város nevében, tartalmas beszédben, melynek végeztével a nagyszámban összegyűlt közönség lelkes éljenzése közben az új plebános meghatva mondott köszönetet a szíves fogadtatásért.

Ezután megindult a hosszú kocsisor, melynek élén a diszbandérium haladt festői sorokban a „Jézus kútjág“, ahol ismét Dr. Valentsik Ferencz ügyvéd üdvözölte a plebánost az egyházközség nevében. A gróf köszönő beszéde után a menet tovább haladt a plebánia felé.

A róm. kath. főgimnázium előtt a tanulóifjúság részesítette az új plebánost és a gimnázium püspöki biztosát lelkes ovációban, a lépcsőfeljártnál pedig a róm. kath. leányiskola növendékei köszöntötték.

Feljebb a kerületi papság fogadta őt, *Sebestyén* Mózes zetelaki esperessel az élén, mire a gróf rövid időre visszavonult. — Ekkor a főgimnázium tanárkara és az egyháztanács tisztelgett nála, minek végeztével a kath. leányiskolába ment, ahol tiszteletére ünnepélyt rendeztek.

Az ünnepélyről, a beiktatásról és a banketről jövő számunkban számolunk be.

Bocskay emlékünnepe. A székelyudvarhelyi ev. ref. kollegium előljárósága, tanárkara és ifjúsága a bécsi békekötés háromszázéves fordulójára alkalmából folyó hó 24-ikén az intézet tornacsarnokában *Bocskay*-emlékünnepeket rendez. Műsor: 1. Egyveleg Bánk bánból, Erkel F.-től; előadja az ifjúsági zenekar. 2. Az ifjú Magyarország, Bartók L.-től; szavalja *Gönczi* Gábor VIII. o. t. 3. Szabadságdal, Hubert-től; előadja az ifjúsági énekkar. 4. Bocskay István emlékezete címen felolvas *Solymossy* Endre, tanár. 5. Petőfi családja, Lányi E.-től; előadja az ifjúsági énekkar. 6. Dráma részlet Szász K. „Ezer év“ cz. művéből; előadja *Hegyi* András VII. o. t. (II. Rákóczy Ferencz), Bán Miklós VIII. o. t. (Bercsényi M.), *Sztanila* Viktor VII. o. t. (Nemtő), *Bucsy* Endre VIII. o. t. (Francia követ), *Keresztély* János VII. o. t. (Károlyi S.) 7. Induló; előadja az ifjúsági zenekar. — Az ünnepély 11 órakor kezdődik. A létesítendő *Bocskay*-alap javára önkéntes adományokat köszönettel fogad az igazgatóság.

Köszönetnyilvánítás. Fülel *Szántó* Lajos urnak a vármegyei múzeum részére ajándékozott 136 drb kéziratért, a jánosfalvi Előljáróságnak 4 drb régi könyvért, a választmány nevében hálás köszönetet nyilvánított. *Molnár* Károly muz. igazgató.

Változás egy igazgatóságban. Amint velünk tudatják, az Agrár-takarékpénztár székelykeresztúri kirendeltségének igazgatóságában változás történt, amennyiben Dr. *Lukácsffy* István kir. közjegyző, ki a kirendeltség igazgatóságának létesítése óta tagja volt, az intézet igazgatóságának kötelességéből kilépett.

Magyar Remekírók. A *Franklin-Társulat* nagyszabású remekíró-gyűjteménye, a mely 55 kötetben felöleli irodalmunk jeleseinek minden maradandó becsű alkotását, újabb öt kötetes sorozattal gyarapodott. Ez immár a kilencedik öt kötetes sorozat, s így a hatalmas gyűjtemény egy esztendő múlva teljes lesz irodalmunk remekeinek, páratlan kincsesháza. Az új sorozat legértékesebb kötetét *Deák* Ferencz beszédeinek első kötetét, amelyet *Wlassics* Gyula rendezett sajtó alá és látott el mintegy öt ives bevezető tanul-

mánnyal. A tájékoztató bevezetésekkel ellátott bevezetések 1829-től 1861-ig, az első felirati javaslatig terjednek. Az új sorozat két további kötetét *Petőfi* Sándor kisebb költeményeit foglalja magában, *Badics* Ferencz magvas életrajzi bevezetésével. A negyedik kötet *Mikes* Kelemen: Törökországi leveleinek az eredeti kézírás alapján helyesbített kiadása, *Erődi* Béla bevezető tanulmányával és jegyzeteivel. A magyar próza az egyik uttörő mesterének legnépszerűbb munkája igazi ékessége a sorozatnak. Az ötödik kötet a Magyar népdalköltészet jeles gyűjteménye. *Enrődi* Sándor, a kiváló lyrikus válogatta össze ezt a kötetet, az összes régebbi gyűjtemények színe javából. A sorozatban levő arcképek R. *Hirsch* Nelli művészi rajzóját dicsérik. A díszes, izléses kiállítású teljes gyűjtemény ára 220 korona. Megrendelhető havi részletfizetésre minden hazai könyvtár útján.

Anyakönyvi kinevezés. A belügyminiszter Udvarhely vármegyében a vargasi kerületbe *Szappanos* István jegyzői irnokot anyakönyvvezető-helyettesé kinevezte.

Konfirmáció. A székelyudvarhelyi ev. ref. egyházközségben, a szokásos konfirmáció, az idén áldozó csütörtökön és a rá következő vasárnap fog megtartani. Áldozó csütörtökön délután, a templomban lesz a növendékek kikérdezése, míg vasárnap az urvacsora szákramentuma fog kiosztatni. Ez alkalommal is közel 80 növendék vétetik fel ünnepélyesen a ref. anyaszentegyházba.

Halálozás. *Szabó* Lajosné született *Sándor* Anna életének 30-ik, boldog házasságának 12-ik évében elhunyt. A derék, gondos nő és anyát 17-én helyezték örök nyugalomra Zetelakán. Halálával férjét *Szabó* Lajost, *Lajos*, *Regina* gyermekeit és számos rokort borított gyászba.

Érettségi biztos. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a székelyudvarhelyi ev. ref. kollegium érettségi vizsgálataihoz, mint kormányképviselőt, *Kérészy* Zoltán dr. kassai kir. jogakadémiai tanárt küldötte ki.

A Polgári Önképző- és segélyzőegylet a mai napra hirdetett évi rendes közgyűlést — azon okból, mivel Gróf *Mikes* János plebános, kerületi főesperes ünnepélyes beiktatása ma történik meg, folyó év május 27-én d. u. 2 órakor fogja megtartani.

A helybeli Öltáregyesület vezetősége ez uton is kéri azokat, akik szívesek voltak a kiállításra valamelyes munka elkészítését elvállalni, hogy munkájukat legkésőbb május hó végéig elkészíteni kegyeskedjenek, nehogy a kiállításra későn érkezzenek be az egyes tárgyak.

Az udvarhelymegyei ref. egyházi értekezlet igazgató választmánya Székelyudvarhelyen, a ref. kollegium nagytermében, f. hó 26. napján d. e. 10 órakor gyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Folyó ügyek. 2. Bizottságok jelentése. 3. Székelyudvarhelyre tervezett Bocskay ünnepély ügye. 4. Lehető indítványok.

Új ügyvéd. Dr. *Péterfy* Áron ügyvéd Homoród-Okládon ügyvédi irodáját megnyitotta.

A Világegyetem. (A Föld és a csillagvilág fizikai tüneteinek ismertetése. Írták Cholnoky Jenő és Kövesligethy Radó egyetemi tanárok. A „Műveltség Könyvtára“-nak 3-ik kötet. Kiadja az Athenaeum.) Búske öntudat tölti el keblünket, ha a kimutatható kezdetektől máig az ember fejlődését nyomon kísérjük. Az ember testi és lelki fejlődése szédítő utat tett meg a megszámlálhatatlan évezredek során s bár megszámlálhatatlan évezredek homályába lapang a tökéletes ember, a hit ez a tökéletesség elkövetkezik, telelem, további munkára, küzdelemre serkent. Ha ez a hit nem élne bennünk, elveszítetnők élet- és munkakedvünket s elviselhetetlenül nehezednék reánk kicsénységünk, semmisségünk érzete, az az érzet, melyet a megmérhetetlen világegyetem kelt föl bennünk. A világ urainak nevezünk magunkat nagy büszkén, holott ha kissé mélyebben hatolunk a Világegyetem tüneteinek vizsgálatába, a hiu álom kegyetlenül foszlik szét: hisz maga a föld, melynek lakói vagyunk, csak egy porszem a nagy mindenségben. S ha ez a nagy látott föld csak egy porszem, mik vagyunk mink? Mennél tovább nézünk, emelkedünk, annál súlyosabb terhekkel nehezedik reánk kicsénységünk, semmisségünk érzete s végezetül még szerencsésnek mondjuk magunkat, hogy legalább némiképp ismerjük a Földet, mely föl s eltakar s valamennyire be tudunk hatolni a fojton fejlődő tudomány segítségével a szabad szemmel és emberi találékonyság alkotta eszközök útján látható világ titkaiba; megértjük a Föld és a csillagvilág egyes tüneteinek s megértvén, azokat a magunk hasznára fordíthatjuk. Ezt a nagy és üdvöz célú szolgálja Cholnoky Jenő és Kövesligethy Radó hatalmas nagy könyve, mely méltó folytatása a már újszerűvé lett Műveltség Könyvtára eddig megjelent két kötetének: a Technika vívmányai-nak és az Embernek. A nagy feladatot megosztották egymás közt: Cholnoky a Föld, Kövesligethy a csillagvilág birodalmát tárja a laikus ember álmétködő

szeme elé. Méltóan a nagyszerű témához, melyet e könyv felölel, maga a könyv is egy nagy birodalom, melynek hű ismertetéséhez külön könyv kellene. Csupán a szövegek és színes műmellékletek száma több négyszáznál s végül a könyv hátsó táblájának belsejében van egy forgatható csillagterkép is, mely Kövesligethy számítása alapján készült. Egy újság-cikknek ily nagyszabású művel szemben lehet-e más feladata, mint némi tájékoztatást adni a tartalomról, felkeltetni a figyelmet s buzdítani, serkenteni a magyar olvasót, hogy ragadja meg az alkalmat: megismerni annyit a porszemről s a porszemről látható csillagvilágból, a mennyit minden művel embernek ismernie kell. Ismernie nemcsak műveltségének gyarapításáért, de azért a gyakorlati haszonért is, mit e könyv bőséggel áraszt magából.

KÖZGAZDASÁG.

— A Gazdasági Egyesület közgyűlése. —

Székelyudvarhely, május 16.

A Gazdasági Egyesület tavaszi közgyűlését e hó 15-én tartotta meg, amelynek nagy érdekességet kölcsönözött azon körülmény, hogy Hollaki Arthur lemondott elnök helyett, egy új elnököt kellett választani, a ki a távozott helyét méltán töltse be, a ki alatt az egyesület tovább haladjon azon uton, amelyen haladt Hollaki főispán elnöksége alatt. A vármegyei ház kistermét zsufolásig megtöltött tagok, községi és gazdaköri kiküldöttek egyhangulag *Ugron* Ákos vármegyei nagybirtokos, főispán személyében meg is találtak a méltó utódot, a kit bizonyára a vármegyei gazdaközönsége egy szívvel-lélekkel fog támogatni, a vármegye anyagi jóléte előmozdítására irányuló munkájában.

A megválasztottat küldöttség hívta a közgyűlésre, a hol a tagok lelkes éljenzése között jelentette neki elnöklő Dr. *Damokos* Andor alispán, egyhangú megválasztását, kérve az elnöki szék elfoglalását és a közgyűlés további vezetését.

Ugron Ákos lendületes szavakkal köszönte meg a személye iránt megnyilvánult bizalmat, reá mutatva azon eszközök és elvek, a melyekkel a vármegye gazdasági élete fejlesztheti, a nép anyagi jóléte fokozható.

A föld helyesebb megmunkálása, a jó vetőmag kiválasztása, az állattenyésztés belterjesebbé tétele, az első lépés. Az állattenyésztéssel foglalkozva, kifejti ősi szarvasmarhánk előnyeit, hátrányait, ezekkel összehasonlítva a hízekegyes, gyorsabb fejlődésű nyugati fajokat előnyeikkel és hátrányokkal. Hibának tartja, hogy a lótenyésztésben a kiszagda nem marad meg az ősi erdélyi faj, illetőleg ennek és az arabs vagy lipiczaival való keresztezése mellett, de magas vérű angolt akar tenyészteni. Konstatálván, hogy az erdélyi viszonyoknak legjobban megfelel a raczka, annak hus és tejtermelése fokozását tűzi ki irányelvül. A tejtermékek értékesítését egy nagyobb tőkével rendelkező részvénytársaság által véli emelhetni. A kis gazda haszon állata, a juh mellett a sertés és baromfi, ezek egyszerű tenyésztése mellett foglal állást, reá mutatva arra a nagy előnyre, a melylyel ezek tenyésztése jár. A takarmány természet nagyobb arányú felkarolását sürgeti. Reá mutat azon óriási jövedelemre, a mely vizeinkből, erdeinkből helyes hal és vad tenyésztés által beszerezhető volna. A legnagyobb fontosságúnak a hitel rendezést tartja, a kamatlábnak 1%-al való leszállítása is óriási enyhítene a nép terheit, a földhitelintézet akciójának további folytatását szükségesnek véli.

Hogy a kijelölt irányban dolgozhasson a nép jóléte emelése érdekében, kéri a gazdátársadalom támogatását.

Ugron Zoltán teljes bizalommal és örömmel látja az elnöki székben *Ugron* Ákost, programját magáévá teszi, annak megvalósításában készséggel támogatja. A székelyföldi kirendeltség működését elhibáztattnak tartja, mert aprólékos dolgokban fecsérel el erejét a helyett, hogy a bajok alapját képező hitelrendezést támogató teljes erejével, veszedelmet lát abban, hogy praemiumot, állami támogatást adnak annak, a ki más vidékre megy munkát keresni, miközben itthon a középbirtokos vagy éppen nem tud munkát kapni, vagy csak olyan bérért, a mi az itteni föld termékenységével nem áll arányban, a mi a birtokos osztály tönkre tevését vonja maga után. Jogosnak tartja, ha a munkás jobb munkabérré törekszik, de keresse meg maga a jobb munka alkalmát: támogatni abban, hogy munka nélkül mint tartalék munkás jusson keresethez, erkölcsünk megromlásához vezet. A juh tenyésztés addig fel nem lendülhet, amíg a major rendszer meg nem változik. A bácsnak az az érdeke, hogy minél több tejet kapjon, odahajtja a juhot, a hol a fű nagyobb, ha metelyes is a terület, az ő érdeke homlokegyenest ellenkezik a gazdáéval, természetesen, hogy a maga hasznát nézi. Ezzel a rendszerrel szakítani kell. A lótenyésztés a mai viszonyok közt csak kárral jár. A vármegye 17—18 ménese közül alig áll fenn egy, ezt nem is kell forcirozni. A sertéssel rosszul bánik a nép, éhezeti, csak ha hizlalóba veszi, akkor ad neki elegendő táplálékot. Az éhezéssel karöltve jár a pusztulás. A tejhulladékkal hussertést kell tenyészteni. Indítványozza, hogy az egyesület foglaljon állást: 1-ször a hitelügy rendezése dolgában, 2-ször hogy az állattenyésztés természetes fejlődése biztosítas-

sék, 3-szor, hogy a nép idegen helyen való munkakeresésre ne csábítottassék.

Dorner Béla kirendeltségi megbízott válasza a kirendeltség munkásságát, a mely nem lehetett oly intenzív, a mint ők maguk kívánták, mert a rossz parlamenti viszonyok miatt ők sem juthattak a szükséges pénzhez; de a rendelkezésekre adott eszközökkel iparkodtak eredményt elérni. A legelő gondozása az egész vonalon megindult, a népies lótenyésztés leendőjét vett, ez évben már 10 drb szabad mén szolgálja a lótenyésztés érdekeit. Kívánatos volna a havasalmi községekből, a jól fizetett békási nagyobb arányú tenyésztését. A juh tenyésztést emelni lehetne a karakul és friz meghonosításával, az első értékes bőrt, a második több tejet ad. A tejszövetkezetek szaporodnak, egy kvargli gyárat kellene létesíteni a tejhulladékok értékesítésére céljából.

A munkás közvetítésénél mindig tekintettel voltak a helyi érdekekre, csak oly munkást küldöttek, a ki itthon másnak nem ment dolgozni. A baromfi tenyésztés fellendítését a jobb minőségű keresztesekkel érhetni el, e célból osztottak ki orpingtonokat, emdeni ludakat.

Majd Hlatky Miklós titkár olvassa fel terjedelmes jelentését, melyben az egyesület múlt évi működését ismerteti, melyvel kapcsolatban indítványozza, hogy az egyesület kérje küldöttségileg a szüzugyala intézményének nagyobb mérvű segélyezését, hogy a kisbirtokosok anyagi állapota a minimális bérért legyenek reá felvehető, továbbá az állattenyésztési szabályrendelet jóváhagyását, ez alapon az állattenyésztési alaptól egy nagyobb kölcsön beszerzését, nyugati faj szarvasmarha tenyészanyag bevásárlása céljából.

A titkári jelentéssel kapcsolatban felszóllaltak Ugron Zoltán, Péter Sándor lelkész, Orosz Lajos, Jeddy Tamás, az elnök, a titkár. Beható, érdekes eszmecsere után, mely a délutáni órákban is folytatott, a titkári jelentés tudomásul vétele mellett határozatott, hogy a szüzugyala fejlesztésével tovább foglalkoznak, küldöttségileg 100.000 k. kölcsönt kérnek az állattenyésztési alaptól, a vármegyei állattenyésztési szabályrendeletben megállapított tenyészirány céljaira. Majd a pénztári jelentés vétetett tudomásul, a választmány javaslatára a pénztárosi teendők vitelével továbbra is a titkár bízott meg. Felirat intéztetik a földművelésügyi miniszter, a ragályos méh hüvely hurut állami gyógytatása ügyében.

Elnöklő főispán méltatja a székelyföldi kirendeltség eddigi működését, konstataálja, hogy az elhangzott kritika nem akart személyt érinteni, megköszöni az egyesületi tagok meleg érdeklődését, kéri azt továbbra is az egyesület érdekében.

A tagok a jól teljesített munka érzetével, emelkedett hangulatban, mely az elnök lelkes éltetésében nyert kifejezést, távoztak a gyűlés helyéről, elismerést fejezve ki azon tisztviselők iránt, akik egyrészt hazafias aggodalom, másrészt a nemzet és a király közötti kibékülés iránti törhetlen hit által vezetve, a közgyűlést addig halasztották, a míg kiderült a nemzet ege és így lehetővé tették, hogy az egyesület elnöki székébe oly egyén volt ültethető, akinek semmiféle politikai fordulat miatt nem kell a közélet színteréről visszavonulnia, kinek társaságában minden gazda örömmel szolgálja az egyesület ügyeit. — y.

TAVIRATOK.

Budapest, május 19.
(Érk. d. u. 5 ó.)

Wekerle miniszterelnök Bécsben.

Bécs: Wekerle miniszterelnök, ki ma reggel ideérkezett, délelőtt megbeszélést folytatott Zichy Aladár miniszterrel, majd Daruváry kabinetiroda főnökkel tanácskozott. Később felkereste Hohenlohe osztrák miniszterelnököt.

A két miniszterelnök tanácskozása, melyen a monarchia mindkét államát érintő kérdésekről volt szó, másfél óráig tartott.

A miniszterelnök délben a Hofburgba ment, hol a király kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök jelentést tett a királynak az országgyűlés megnyitásával kapcsolatos ügyekről.

A miniszterelnök még ma visszautazik Budapestre.

A képviselőház képe.

Toth János a képviselőház háznagya ma megtette az utolsó intézkedéseket a hétfői ülésre. A Ház képe egészen megváltozott, miután a miniszteri székeket a szélső baloldali feié terelték, a miniszteri helyeket teljesen kicserélték.

Az új rendezés szerint a miniszterek a következő sorrendben fognak ülni: szélső baloldal előtt Kossuth, Apponyi, Polónyi; középen Zichy Aladár, Darányi; azután Jekelfalusi, Andrássy, Wekerle.

Ami a képviselőház alelnöki állását illeti, erre nézve ma Kossuth egy újságírónak kijelentette, hogy állja a paktumot, mely a szövötközött pártok között létrejött és pártjának csekély töredékével szemben ragaszkodni fog ahhoz, hogy az elnöki állások az eddigi arányokban oszthatassanak el.

Nyilttér.*

Ujabb nyilatkozat.

A megyei írószerek szállítása felől tett multkori nyilatkozatomban tárgyilagosan hangon előadtam Beteg Pál lapjának alacsony gyausításával szemben, hogy nekem ebből a szállítástól nem volt tulságos és tiltott hasznom s hogy csak üzletem hírneve érdekében voltam hajlandó jelentékeny veszteséggel is tovább szállítani. Beteg Pál most erre a tárgyilagosa nyilatkozatomra egy neveletlen hangu nyilatkozattal felelt, amiben még becsületes revemet is öklelni kezdte éretlen gunyolódással.

Röviden megállapítom, hogy ez a neveltlenség a Beteg Pál nyilatkozatában csak szerzőjét jellemzi s igen érdekes megnyilvánulása annak a zugfirkászi lelkiismeretlenségnek, mely másnak becsületes munkájára, törekvéseire és tisztességgel kiküzdött üzleti hírnevére bándita módjára rátör. Ezzel szemben nincs több szavam, mert ezt a lelkiismeretlenséget a szánszándékos butaságnál egyéneknem tartom. A butaságot pedig tudvalevőleg nem lehet meggyőzni igazsággal.

Beteg Pálról azonban fölteszem, hogy miután már sok mindenbe beleütötte az orrát, egyszer belöti az igazságra is, de attól vérezni is kezd az orra. Adja Isten, hogy ez mihamarabb bekövetkezzék!

Székelyudvarhely, 1906. máj. 18.

Zabolai Székely Dénes.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája

Nyári menetrend.

Érvényes 1906. május 1-től.

V.-v. 8511	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v. 8513		V.-v. 8514	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v. 8512
700			234	ind. Székely-Udvarhely érk.	133			619
716			250	Bikafalva	114			601
728			308	Bögöz	101			548
747			328	N.-Galambfalva	1244			532
806			347	Bethfalva	1214			502
815			358	Székely-keresztur	1206			457
832			41	Ujszékely	1137			427
846			484	éerk. Héjjasfalva ind.	1122			412
	245		927	Brassó		209	800	
849	529	532	494	ind. Héjjasfalva éerk.	1104	1114	493	342
917	549	927	503	Segesvár ind.	1034	1100	340	310
	650	1109		éerk. K.-Kapus ind.		947	213	
		1256		N.-Szeben		194		
	656	1141		ind. K.-Kapus éerk.		943	158	
	855	255		éerk. Kocsárd ind.		752	1054	
		537		M.-Vásárhely		1030	115	
	900	307		ind. Kocsárd éerk.		750	1042	
	1050	521		Kolozsvár		555	833	
	232	1034		Nagy Várad		211	349	
	750	720		éerk. Budapest ind.		915	830	

FRANKLIN-társulat kiadása.

Magyar Remekírók

a magyar irodalom főművei kilencedik sorozata

most jelent meg a következő kötetekkel:

Deák Ferencz munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Wlassics Gyula.
Magyar népdalok. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Endrődi Sándor.
Mikes Kelemen törökországi levelei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Erdődi Béla.
Petőfi Sándor munkái. I. és II. kötet. Kisebb költemények. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Badics Ferencz.

A már előbb megjelent nyolcz sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái. I. II. III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Riedl Frigyes.
Arany László munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kozma Andor.
Bajza József munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Badics Ferencz.
Balassa Bálint báró és Zrinyi Miklós gróf. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Széchy Károly.
Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Vadnay Károly.
Csokonai V. Mihály munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bánóczi József.
Csuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Zoltvány Irén.
Eötvös József báró munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Voinovich Géza.
Garay János munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Ferenczy Zoltán.
Gyöngyösi István munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Négyesi László.

Katona József és Teleki László gróf. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Rákosi Jenő.
Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Váczy János.
Kemény Zsigmond báró munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.
Kisfaludy Károly munkái. I. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Heinrich Gusztáv.
Kisfaludy Sándor munkái. I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Heinrich Gusztáv.
Kölcsey Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Angyal Dávid.
Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencz.
Kurucz költészet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Erdélyi Pál.
Madách Imre munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Alexander Bernát.
Pázmány Péter munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Fraknoi Vilmos.
Revczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.
Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Berzovicsy Albert.
Szigligeti Ede színművei. I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bayer József.
Tompa Mihály munkái. I. II. III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Lévy József.
Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Endrődi Sándor.
Vörösmarty Mihály munkái. I. II. III. IV. V. és VI. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona; az ennek kiegészítőjeként megjelent Shakspeare összes művei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekírók vevői 20 korona kedvezményes áron kapnak.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés, lapunk kiadóhivatala és a

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda (Budapest IV. Egyetem-u. 4.)

Szerves anyagoktól mentes!

A „Székely Kristály“ a legjobb borviz.

SZÉKELY KRISTÁLY

KAMILLA-FORRÁS

A Kárpátok gyöngye.

Természetes ásvány-
GYÓGYBORVIZ

Kutkezelőség: Székelyudvarhelyt.

Ezen természetes gyógyborviz a légző és emésztőszervek hurutos bántalmainál, angolkor, csontlágylás, vese- és hólyag-betegségeknél páratlan gyógyszer. Szabad és kötött szénsavtartalmánál, valamint szerencsés összetételénél fogva nagy befolyással van az étvágy fokozására és elősegíti az emésztést. — Mint húsító és adító ital, borhoz használva, a legelső a borvizek között.

A „Székely Kristály“ a legjobb borviz

Szerves anyagoktól mentes!

Sz. 100. 1906. vb.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbírósnak 1906. évi 508/p. számú végzése következtében dr. Valentsik Ferenc ügyvéd által képviselt olaszteleki takarékpénztár javára Ferenczi László és t. erdőfülei lakosok ellen 480 kor. s jár. erejéig 1906. évi február 6-án fogantatott biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1640 kora becsült következő ingóságok. u. n.: I. Kész Lajosnál 2 ökr. tinó, 1 tehén és széna. II. Ferenczi Lászlónál 2 ló, 2 lohám, 1 szekér, 1 borju és 1 tehén. III. Borbáth Eleknél 2 ökr. és 1 tinó nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésen az oklándi kir. járásbírósnak 1906. évi V. 52/2. számú végzése folytán 480 kor. tők. követelés, ennek 1905. évi december hó 29. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 156 kor. 95 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Erdőfüle községben alperesoknél leendő eszközzésére 1906. év május hó 28-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándokok ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is, el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklánd, 1906. évi május hó 14-ikén.

Pollák Ignác, kir. bir. végrehajtó.

!! Legújabb szabadalom !!

„LUX“ acetylen készülékek

önálló telepeknek.

Kezelés nélküli, önműködő, vízbe-
eső rendszerű, teljesen veszélytelen
fejlesztők.

Villamos berendezések

városok, kastélyok, gyárak, szállodák, malmok- és magán házak
világítására és erőátvitelre.

Speciálitás: Önálló telepek (electrogének.)

Motorok: benzin-, gáz stb.-re
Üzembiztos, tartós és kevés keze-
lést igénylő legolcsóbb gépek.

Fejér és Schmiedt

Budapest, Eötvös-tér. 2. sz.

Sz. 2039—906. kig.

Verseny ajánlati hirdetmény.

Székelyudvarhely város tanácsa a katonai laktanyával szemben a Kuhar alatt levő területen egy 300 egyén részére berendezendő „katonai barakkát“ építtet, mely munkálatot a polgármesteri hivatalnál levő terv és költségvetés alapján írásbeli zárt ajánlati tárgyalás útján fogja végrehajtani.

Verseny tárgyalási feltételek:

1. Előmeret és költségvetésileg megállapított vállalati összeg 11367 K 88 fillér.
2. Hogy ajánlattevő az építési tervet, előmeret és költségvetést az általános és részletes építési feltételeket, a helyi viszonyokat ismeri. Ismeri az egységi árakat és a munkálat keresztül vitelére kiszabott határidőt.
3. Írásbeli zárt ajánlatokhoz az előirányzott 11367 K 88 fillér 10%-ka mint bántpénz csatolandó.
4. Írásbeli zárt ajánlatok a városi tanácshoz címezve f. évi június 1-én délelőtt 10 óráig adandók be, az ezen időn túl érkezők tekintetbe vétetni nem fognak
5. A vállalatba adott épület teljes felszereléssel együtt folyó évi szeptember hó 20-ig bevégezendő és átadandó.
6. A szabályszerűen tett ajánlatok közül a munkálat a legelőnyösebb ajánlatot tevőnek fog kiadatni.
7. Vállalati összeg munka előhaladás szerint készített szakközeg által hitelesített kereseti kimutatások alapján lesz fizetve.

Egyéb feltételek szerződésben fognak körül íratni.
Székelyudvarhely város tanácsa 1906. máj. 9.

Gotthárd János,
polgármester.

TÖRÖK a szerencse kovácsa!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. — Rövid idő alatt 25 millió koronánál több nyeresémet fizettünk a nagrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyeresémet, és pedig: kétszer a nagy jutalmat, a

600,000 koronás főnyeresémet, a legnagyobb 400,000 koronás főnyeresémet, továbbá 5 á 100 000, 3 á 90 000, 2 á 80 000, 3 á 70 000, 3 á 600 000, több 50 000, 40 000, 30 000, 25 000, 20 000, 15 000 és ezeken kívül számtalan 10 000, 5 000, 3 000, 2 000, 1 000, 500 koronás és egyéb nagy nyeresémet.

Ennéltovább ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legszelebb oszáltsorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencse sorsjegyet. A most kezdődő 18-ik új magyar oszáltsorsjátékban!

125.000 sorsjegyre 62.500 pénznyeresémet jut és összesen 16 millió 457 000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett álló szerencseszámot!

Sok pénz szépe varázsolja az életet! Talán megépi a ferj a feleséget vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjegy megvétele alai egy főnyeresémmel! A véletlen nagy szerencset játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencses véletlen folytán a neve mellett álló számot eltalálta, melyre egy nagy nyeresémet jut.

Acem. Adel	4040	Dezso, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12105	Ótő Melánia	2441
Adolár. Agnes	6814	Ede. Ez er	9868	Jakab, Józsa	20284	Ódón, Karcsisz	20989
Adolf. Avoia	9007	Elek. Etel	19821	János, Judith	20983	Pal. N. szil	24236
Agoston. Amália	19162	Elemr. Flóra	20580	Jenő, Juliska	24203	Peter Olga	24277
Aladár. Anna	20445	Emil Franciska	22082	József, Karolin	24205	Pista, Paula	28876
Albert. Apollia	21619	Enre. Frida	24252	Kálnán, Katinka	28874	Richard, Pelagie	22715
Al red. Apollonia	21215	Ernö. Genováva	24363	Károly, Katalin	29334	Róbert, Petrusia	35649
Akos. Aranka	21255	Perenc Gertrud	29633	Kornel, Klara	35318	Rutolf, Piroška	37411
Ambras. Ber a	28891	Friyes. Gabr ella	34933	Kristof, Klottild	36825	Salamon, Regina	38164
András. Blanka	31332	Pülöp. Gizella	36779	Lajos Kornelia	38135	Samu. Ró sika	38248
Antal. Borb a	36151	Gábor, Hedvig	38118	László, Krisztina	38226	Sándor, Rozalia	41921
Arnold. Boriska	37421	Gáspár. Heléna	38173	Leo. Kunigunda	41919	Simon, Sári	83891
Arpad. Bettí	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	81769
Arthur. Bel a	41714	Geza, Hermina	51398	Lorinc. Lenke	84738	Tibor, Szerena	89449
Aurel. Brigida	4138	Gusztáv, Hilda	84702	Manó, Leonia	86014	Theodor, Theodora	92773
Attila. Cecília	81309	György, Ibolyka	84780	Markus, Lidia	93370	Tivadár, Teréz	123503
Balás. Cornelia	8478	Gyula, Iduka	89219	Márton, Lina	101939	Tóbiás, Terns	123504
Balint. Dóra	86965	Hen. ik, Ilona	101914	Mátyás, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	123508
B. rnas. Dorottya	101404	Hermann, Ilma	123501	Micalv, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecília	106909	Hugó. Ika	123596	Miklós, Magdolna	123519	Vimos, Viktória	123520
Benedek. Eufé zia	12455	Ignac. Irén	124548	Miksa, Melvin	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Illes, Irma	124510	Mór, Marcell	123515	Zoltán, Zsófia	124521
Daniel. Er osztli	124513	Imre, Izabella	124511	Nándor, Mária	5493	Zsigmond, Zsuzsanna	123522
David. Eva	123517	István, Janka	3512	Orbán, Mártha	8926		
Denes. Evelln	5637	Izidor, Jo ianna	8692	Oszkár, Matild	12314		

Legnagyobb nyere-
mény esetleg 1.000,000 korona, továbbá egy jutalom 600,000, 1 nyeresémet 400,000
2 á 200,000, 2 á 100,000, 2 á 90,000, 2 á 80,000
2 á 70,000, 2 á 60,000, 1 á 50,000, 3 á 40,000, 3 á 30,000, 6 á 25,000, 9 á 20,000, 13 á 15,000, 44 á 10,000 korona
és még sok egyéb nyeresémet. Az I. osztály sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75, vagy K 150; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50, vagy 3 korona.
1/2 eredeti sorsjegy frt 3. —, vagy K 6 —; 1/1 eredeti sorsjegy frt 6. —, vagy 12 korona.

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díj-
talanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

1. évi május hó 23-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfogyóak s az I. oszt. húzá a máj. 23-án lesz.

Török A. és Társa

Sürgőnyezim: Törökék, Budapest. BANKHAZA BUDAPEST. Sürgőnyezim: Törökék, Budapest
Hazánk legnagyobb osztáltsorsjáték üzlete Főelárudunk osztáltsorsjáték üzletei: Központ: Teréz körút 6/a
I. fiók: Váci-körút 4/a. I. fiók: Múzeum-körút 11/a.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú portlandora cementet olcsón ajánl

BRASSÓI PORTLAND CEMENTGYÁR

Brassóban Székelyudvarhelytől kapható Rösler és Gábor uraknál.